

Nr 35.

Av herr **Boman**, *angående ändrad lydelse av 3 § i lagen om aktiebolag.*

Vid 1924 års riksdag bifölls en kungl. proposition om vissa ändringar i aktiebolagslagarna, avsedda att underlätta för bolag, som förlorat av sitt aktiekapital, att verkställa legal nedsättning av det nominella aktiekapitalet.

I samband med denna proposition hade första lagutskottet att behandla en av mig väckt motion nr 226, i vilken jag föreslog, att i de fall, då nedsättning av aktiekapital enligt § 50 i aktiebolagslagen äger rum, skulle nominella valören å varje aktie få sättas lägre än nu i lag föreskrivna 50 kronor. Lagutskottet avstyrkte den väckta motionen, men 4 reservanter uttalade: »Såsom av ovan lämnade redogörelse framgår ha bestämmelserna om det minimibelopp, varå aktie må lyda, tillkommit för att hindra, att vid teckningen aktier utbjudas lydande å allt för ringa nominella belopp. Någon ändring i dessa bestämmelser har motionären icke åsyftat att åstadkomma. Motionärens förslag avser i stället aktier, som redan utsläppts i marknaden och vilkas värde är beroende av bolagets ekonomiska ställning. Tydligt är att ett fasthållande i dylikt fall av de nuvarande bestämmelserna om akties minimibelopp kommer att hindra åtskilliga bolag — särskilt sådana större bolag, vilkas aktier nominellt lyda å 50 kronor, men även andra — att använda den möjlighet, propositionen avser att erbjuda till konsolidering av ställningen genom nedskrivning av aktiekapitalet, ehuru aktiebolagets affärsläge erfordrar en dylik nedskrivning. Praktiska skäl tala alltså för motionärens förslag att ändra den i § 3 meddelade bestämmelsen om minimibelopp för aktie i aktiebolag, där aktiekapitalet överstiger 50,000 kronor. Då förslaget ej heller möter formella betänkligheter, och då vidare den föreslagna ändringen i § 3 ej berör annat lagrum, anser utskottet sig böra tillstyrka bifall till en ändring av det innehåll, motionären förordat. Utskottet får således föreslå, att till 3 § fogas ett tillägg av innehåll, att aktie må lyda å mindre belopp än 50 kronor, lägst 25 kronor, i det fall att vid beslut enligt § 50 om nedsättning av aktiekapitalet till belopp överstigande 50,000 kronor angivits, att akties belopp skall minskas.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa:

- 1) — — — — —
- 2) att riksdagen med anledning av förevarande motion I:226 måtte antaga följande förslag till lag om ändrad lydelse av 3 § i lagen den 12 augusti 1910 om aktiebolag.

Häri genom förordnas att § 3 i lagen den 12 augusti 1910 om aktiebolag skall erhålla följande ändrade lydelse:

3 §.

Aktierna skola lyda å lika belopp i svenskt mynt, ej understigande 50 kronor. Dock må aktie kunna lyda å mindre belopp, lägst 10 kronor, där aktiekapitalet ej överstiger 50,000 kronor. *Aktie må ävenledes kunna lyda å mindre belopp, lägst 25 kronor, där vid beslut enligt 50 § om nedläggning av aktiekapitalet till belopp överstigande 50,000 kronor angivits, att akties belopp skall minskas.* — — —»

Vid ärendets behandling i kamrarna biföll första kammaren reservanternas förslag med 92 röster mot 28, under det att andra kammaren biföll utskottets hemställan med 91 röster mot 88.

Såsom uttalats i motiveringen till motionen och även framhållits av lagutskottets reservanter hade ändringsförslaget ett rent praktiskt syfte. Den erfarenhet, som vunnits efter 1924, har, efter vad jag från tillförlitligaste håll inhämtat, ådagalagt, att den ovillkorliga bestämmelsen om en minsta valör å aktie av 50 kronor verkligen står hindrande i vägen för vissa aktiebolag, där affärsläget borde föranleda en nedskrivning i aktiekapitalet att verkställa densamma.

De invändningar mot motionen, som framfördes under överläggningen i andra kammaren, voro dels formella dels materiella. Den formella, att lydelsen å det nya momentet i § 3 icke var tillfredsställande avfattad, vågar jag antaga kan undanröjas, om lagutskottet nu vill förordna förslagets tankegång. Den materiella invändningen, som uttalades och som väl var den avgörande, eller att den föreslagna låga valören skulle leda till att mindre bemedlade och om affärer okunniga skulle lockas att köpa aktier, måste bero på en viss missuppfattning av förslagets innebörd. Samma aktier finnas ju redan nu, och om de nu lyda å till exempel 100 kronor, men deras inneboende värde är 30 kronor, så kunna de enligt nu gällande lag ej nedstämplas till lägre valör än 50 kronor, och det borde väl vara lättare att till en oförståndig köpare avyttra ett aktiebrev, som vore påstämplat en högre valör. På grund av det anförda får jag föreslå, att riksdagen måtte besluta,

att 3 § i lagen den 12 augusti 1910 om aktiebolag måtte erhålla den lydelse, som reservationen i lagutskottets betänkande år 1924 angav eller en lydelse, som lagutskottet finner sig kunna förordna.

Stockholm den 19 januari 1927.

Gustaf Boman.